

02/19

Majetek státu a prostředky státního rozpočtu – kapitola Úřad vlády České republiky

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu na rok 2002 pod číslem 02/19. Kontrolní akci řídila a kontrolní závěr vypracovala členka NKÚ Ing. Jana Krejčová.

Cílem kontroly bylo prověřit hospodaření s rozpočtovými prostředky a s majetkem státu.

Kontrolu provedla v období od září 2002 do dubna 2003 skupina kontrolujících NKÚ z odboru státního rozpočtu.

Kontrolované bylo období let 2000 – 2001.

Kontrolovanou osobou byl Úřad vlády České republiky (dále jen „Úřad vlády“).

Námítky proti kontrolnímu protokolu byly vypořádány vedoucí skupiny kontrolujících. Odvolání proti rozhodnutí o námítkách bylo vypořádáno usnesením Kolegia NKÚ č. 4/IX/2003 ze dne 9. 6. 2003.

K o l e g i u m NKÚ na svém XI. zasedání, konaném dne 30. června 2003,
s c h v á l i l o usnesením č. 10/XI/2003
k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

I. Úvod

Úřad vlády plní podle zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, úkoly spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti vlády a jejích orgánů. Zajišťuje podmínky pro práci odborných útvarů předsedy vlády, místopředsedů vlády, ministra-vedoucího úřadu vlády a dalších odborných orgánů vlády. Je organizační složkou státu se samostatnou kapitolou státního rozpočtu 304 – Úřad vlády České republiky.

Poznámka: Právní předpisy uváděné v tomto kontrolním závěru jsou aplikovány ve znění platném pro příslušné období.

II. Rozpočet kapitoly, změny a úpravy

Úřad vlády podle pracovní instrukce k sestavení návrhu státního rozpočtu na rok 2000 a 2001 zpracoval každý rok postupně dva návrhy rozpočtu za kapitolu, které předložil Ministerstvu financí (dále jen „MF“). Na rok 2000 i na rok 2001 obdržel rozpočtové prostředky v úplném rozsahu svých návrhů.

Příslušné ukazatele kapitoly obsažené ve schváleném státním rozpočtu na rok 2000 (zákon č. 58/2000 Sb.) a na rok 2001 (zákon č. 491/2000 Sb.) rozepsal Úřad vlády v plném rozsahu. Závazné ukazatele byly v průběhu roku 2000 postupně upravovány 17 rozpočtovými opatřeními (z toho 13 rozpočtových opatření vyplývalo z příslušných usnesení vlády) a v roce 2001 24 rozpočtovými opatřeními (z toho 10 rozpočtových opatření vyplývalo z příslušných usnesení vlády). Dále ve vlastní pravomoci v roce 2000 provedl Úřad vlády čtyři rozpočtová opatření a v roce 2001 pět rozpočtových opatření. Rozpočtové prostředky dodatečně nárokované a uvolněné na základě rozpočtových opatření však Úřad vlády v mnoha případech čerpal pro stanovený účel jen v minimálním rozsahu, např.:

- rozpočtovým opatřením ze dne 25. 5. 2000 uvolnilo MF na protidrogovou politiku mj. částku ve výši 605 tis. Kč na ostatní osobní výdaje, čerpání činilo 39 800 Kč, tj. 6,58 % z přidělených prostředků;
- rozpočtovým opatřením ze dne 31. 1. 2001 byl mj. zvýšen závazný ukazatel „platy zaměstnanců“ o 1 587 tis. Kč a „ostatní platby za provedenou práci“ o 2 222 tis. Kč. Uvolněné rozpočtové prostředky na platy byly čerpány na výdělky dvou nově přijatých zaměstnankyň jen ve výši 134 tis. Kč, tj. 8,45 % z přidělené částky, na ostatní platby za provedenou práci ve výši 158 tis. Kč, tj. 7,11 % z přidělené částky;
- rozpočtovým opatřením ze dne 7. 2. 2001 byl mj. zvýšen závazný ukazatel „platy zaměstnanců“ o částku 554 tis. Kč z titulu posílení Meziresortní komise pro záležitosti romské komunity, čerpáno bylo pouze 197 tis. Kč, tj. 35,56 % z přidělených prostředků;
- rozpočtovým opatřením ze dne 16. 3. 2001 převedlo MF částku 10 000 tis. Kč na Kampaň proti rasismu (Projekt tolerance), z důvodu zrušení vyhlášené obchodní veřejné soutěže bylo čerpáno pouze 1 999 tis. Kč, tj. 19,99 %, za dvě reklamní kampaně proti rasismu;
- rozpočtovým opatřením ze dne 21. 6. 2001 byly převedeny prostředky na zřízení Informačního střediska Ústředního útvaru pro personální a vzdělávací činnosti ve státní správě a Institutu státní správy ve výši 700 tis. Kč, prostředky nebyly v průběhu roku čerpány.

Úpravy a plnění rozpočtu kapitoly v jednotlivých letech ukazuje tabulka č. 1.

Tabulka č. 1

(v tis. Kč)

Ukazatel	Rok							
	2000				2001			
	SR	UR	Skutečnost	Stč./UR (v %)	SR	UR	Skutečnost	Stč./UR (v %)
Celkové výdaje	382 865	388 221	364 472	93,88	361 224	414 275	398 886	96,29
Kapitálové výdaje	56 083	48 047	47 907	99,71	28 546	41 435	40 990	98,93
Běžné výdaje	326 782	340 174	316 565	93,06	332 678	372 840	357 896	95,99
<i>v tom: platy</i>	<i>120 088</i>	<i>122 469</i>	<i>122 020</i>	<i>99,63</i>	<i>126 284</i>	<i>137 875</i>	<i>137 670</i>	<i>99,85</i>
<i>OON</i>	<i>20 987</i>	<i>19 451</i>	<i>17 840</i>	<i>91,70</i>	<i>11 555</i>	<i>13 093</i>	<i>12 002</i>	<i>91,67</i>
<i>odstupné</i>	<i>600</i>	<i>500</i>	<i>222</i>	<i>44,40</i>	<i>600</i>	<i>230</i>	<i>227</i>	<i>99,70</i>
<i>odchodné</i>	<i>0</i>	<i>100</i>	<i>44</i>	<i>44,00</i>	<i>0</i>	<i>300</i>	<i>288</i>	<i>96,00</i>
Příjmy celkem	8 576	8 576	11 690	136,31	8 600	8 600	14 072	163,63
Počet zaměstnanců	490	492	456		492	539	483	

Pozn.: SR – schválený rozpočet, UR – upravený rozpočet, Stč. – skutečnost, OON – ostatní osobní náklady.

Celkové čerpání rozpočtu kapitoly Úřad vlády v roce 2000 činilo 93,88 % a v roce 2001 činilo 96,29 % upraveného rozpočtu. Celkové výdaje nebyly čerpány v roce 2000 ve výši 23 747 tis. Kč a v roce 2001 ve výši 15 389 tis. Kč v důsledku nižšího čerpání ostatních běžných výdajů.

Ustanovení § 36 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, mj. stanovilo:

„Rozpočtová ... organizace je povinna vést mimo soustavu účetnictví chronologickou evidenci o všech v průběhu roku provedených rozpočtových opatřeních ...“

Úřad vlády v předepsané chronologické evidenci rozpočtových opatření nevedl dvě v průběhu roku 2000 provedená rozpočtová opatření, týkající se přesunu rozpočtových prostředků ve výši 100 tis. Kč v rámci mzdových prostředků a přesunů mezi jednotlivými položkami.

III. Hospodaření s rozpočtovými prostředky

1. Příjmy

Ustanovení § 45 odst. 1 a odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), mj. stanoví:

„Rozpočet organizační složky státu může zahrnovat pouze příjmy a výdaje související s činnostmi vymezenými ve zřizovací listině, případně stanovenými jí zákonem, kterým byla zřízena.“

„Organizační složka státu dále hospodáří s mimorozpočtovými zdroji, kterými jsou prostředky fondů organizační složky státu, zisk získaný hospodářskou činností vykonávanou na základě zvláštního zákona ...“

Úřad vlády nepostupoval v souladu s uvedenými ustanoveními tím, že zajišťoval z důvodu využití kapacity svých zařízení i služby charakteru hospodářské činnosti, a to:

- poskytování polygrafických výkonů orgánům a organizacím mimo vládu a mimo orgány státní správy, např. tisk různých materiálů, programů, pozvánek a vizitek;
- poskytování rekreace a stravovacích služeb v objektech Úřadu vlády i pro zájemce mimo vládu a zaměstnance Úřadu vlády;
- poskytování stravovacích a dalších služeb při akcích orgánů a organizací mimo vládu v objektech Úřadu vlády.

2. Výdaje

a) Hospodárnost a využití rozpočtových prostředků

Ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice, stanovilo:

„Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny.“

Ustanovení § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb. mj. stanovilo:

„Organizace hospodáří s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby ... plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků. Rozpočtové prostředky může používat jen k účelům, pro které byly určeny, a to na krytí nezbytných potřeb, na opatření zakládající se na právních předpisech a k zajištění nerušeného chodu organizace ...“

Ustanovení § 45 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb. mj. stanoví:

„Organizační složka státu je povinna dbát, aby ... plnila určené úkoly nejhospodárnějším způsobem. Prostředky, kterými disponuje, může používat na krytí nezbytných potřeb a na opatření zakládající se na právních předpisech. Prostředky může čerpat ... v souladu s věcným plněním ...“

Úřad vlády nepostupoval v souladu s uvedenými ustanoveními např. tím, že:

- z prostředků určených v roce 2000 k zajištění odpovídajícího finančního ohodnocení zaměstnanců Úřadu vlády, kteří se podíleli na přípravě odborných materiálů ke vstupu České republiky do Evropské unie, vyplatil mimořádné odměny ve výši 638 tis. Kč na základě zdůvodnění, která účelu rozpočtového opatření neodpovídala zcela jednoznačně, příp. se k danému účelu vztahovala jen částečně nebo zprostředkovaně;

- nerespektoval zásadu hospodárnosti při výdajích rozpočtových prostředků roku 2000 za pohoštění při pracovních akcích. Zejména poskytoval pohoštění překračující maximální stanovený rozsah, z prostředků rozpočtu hradil i alkoholické nápoje a cigarety;
- z prostředků ve výši 1 000 tis. Kč určených v roce 2001 na náhradu škody v souvislosti s výkonem práce použil v souladu s věcným plněním prostředky jen ve výši 373 tis. Kč a další určené rozpočtové prostředky ve výši 627 tis. Kč použil k úhradě jiných výdajů;
- neoprávněně použil rozpočtové prostředky v roce 2000 ve výši 71 tis. Kč a v roce 2001 ve výši 69 tis. Kč na pojištění osob dopravovaných motorovými vozidly, přestože to zákon neumožňuje;
- z rozpočtových prostředků v letech 2000 a 2001 hradil výdaje za nákup léků a zdravotnického materiálu, které sloužily pro potřebu zaměstnanců Úřadu vlády a členů vlády při jejich ošetření v závodní ordinaci. Tyto léky a zdravotnické potřeby měly být hrazeny buď poskytovatelem lékařské péče, nebo osobou, pro jejíž léčbu byly použity;
- výdaje na provoz zařízení využívaných i k rekreaci zaměstnanců a rodinných příslušníků hradil ve vyšším rozsahu z ostatních běžných výdajů, než odpovídal poměru úhrad z běžných výdajů a z fondu kulturních a sociálních potřeb na tuto činnost (například u třech objektů využívaných k rekreaci uhradil celkem v roce 2000 o 1 829 tis. Kč a v roce 2001 o 319 tis. Kč více prostředků z ostatních běžných výdajů, přestože měly být hrazeny z fondu kulturních a sociálních potřeb);
- neoprávněně vyplatil 224 tis. Kč, z toho 66 tis. Kč v roce 2000 a 158 tis. Kč v roce 2001, když 13 zaměstnancům přiznal platové třídy, jejichž náročnosti neodpovídala náročnost prací obsažených v pracovních náplních těchto zaměstnanců;
- v roce 2001 vyplatil 25 zaměstnancům, s nimiž uzavřel dohody o pracovní činnosti s měsíční odměnou sjednanou v pevné částce, odměny ve výši 112 tis. Kč za dobu, kterou neodpracovali;
- v rozporu s dohodami o provedení práce neoprávněně vyplatil v roce 2001 třem zaměstnancům odměnu celkem o 14 tis. Kč vyšší, než byla sjednána;
- nereagoval na změnu Statutu Rady vlády České republiky pro sociální a ekonomickou strategii, účinnou dnem 21. 6. 2000, kterou bylo zrušeno poskytování odměn členům Rady, a poskytoval je i nadále. V roce 2000 tak neoprávněně vyplatil 53 tis. Kč a v roce 2001 pak 15 tis. Kč;
- z rozpočtu roku 2000 uhradil na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr odměny ve výši 19 tis. Kč za práce provedené v říjnu až prosinci 1999 a z rozpočtu roku 2001 odměnu ve výši 4 tis. Kč za práce provedené v prosinci 2000;
- uhradil zakázky, přestože zhotovitelé nedodrželi smluvní podmínky, a důsledně neuplatnil finanční sankce v roce 2000 ve výši cca 95 tis. Kč u dvou a v roce 2001 ve výši 317 tis. Kč u čtyř kontrolou dotčených případů;
- k aktivaci majetku pořízeného ve vlastní režii použil v letech 2000 a 2001 prostředky ve výši 196 tis. Kč. Tyto investice hradil z běžných výdajů a nezařadil je na odpovídající položky druhového třídění rozpočtové skladby ani nebyly vykázány jako čerpání limitu investičních výdajů, resp. ukazatele financování programů.

b) Odměňování

Ustanovení § 4 odst. 2 a odst. 3 písm. a) nařízení vlády č. 253/1992 Sb. mj. stanoví:

„Zaměstnavatel zařadí zaměstnance do platové třídy podle odstavce 1, pokud splňuje předpoklady i požadavky potřebné pro řádný výkon práce zařazené v této platové třídě; k dosažení vyššího než potřebného stupně vzdělání (od 1. 7. 2000 „potřebného vzdělání“) se nepřihlíží. Nestanoví-li zvláštní předpis jinak, může zaměstnavatel výjimečně zařadit zaměstnance, který nespĺňuje potřebný stupeň vzdělání (od 1. 7. 2000 „potřebné vzdělání“),

a) do první až třetí platové třídy,

b) do čtvrté a vyšší platové třídy, avšak nejdéle na dobu dvou let, nestanoví-li se dále jinak.“

„Na dobu delší než dva roky lze zařadit zaměstnance do platové třídy, pro kterou nespĺňuje potřebný stupeň vzdělání (od 1. 7. 2000 „potřebné vzdělání“), jestliže

- a) *dlouhodobou činností v příslušném oboru prokázal schopnost k výkonu požadovaných prací a je starší než 45 let, ...“*

Úřad vlády nepostupoval v souladu s uvedenými ustanoveními např. tím, že

- výjimečně zařadil dva zaměstnance do platových tříd, pro které nesplňovali potřebné vzdělání, na dobu delší než dva roky, přestože nemohli dlouhodobou činností v příslušném oboru prokázat schopnost k výkonu požadovaných prací, protože v něm nikdy nepracovali,
- ve třech případech účelově využíval výše uvedená ustanovení pro opakované, resp. přerušované výjimečné zařazování zaměstnanců do platových tříd, pro které nesplňovali potřebné vzdělání.

Ustanovení § 236 odst. 4 zákoníku práce mj. stanoví:

„Odměna za provedení pracovního úkolu je splatná po dokončení a odevzdání práce. Mezi účastníky lze dohodnout, že část odměny bude splatná již po provedení určité části pracovního úkolu.“

Úřad vlády vyplatil v roce 2000 jednomu zaměstnanci část odměny ve výši 35 tis. Kč ještě před ukončením práce, v pololetí roku 2001 pak obdobně vyplatil 121 členům orgánů Legislativní rady vlády část odměn v celkové výši 1 566 tis. Kč, přestože v dohodách o provedení práce nesjednal splatnost části odměny po provedení určité části pracovního úkolu.

Ustanovení § 239b odst. 1 zákoníku práce mj. stanoví:

„Výši odměny a podmínky pro její poskytování v závislosti na druhu a způsobu vykonávané práce nebo činnosti sjedná zaměstnavatel se zaměstnancem v dohodě o provedení práce nebo v dohodě o pracovní činnosti.“

Úřad vlády nerespektoval uvedené ustanovení, neboť

- ve 20 dohodách o pracovní činnosti, na jejichž základě poskytoval v roce 2001 zaměstnancům odměny, nepřihlédl k druhu sjednaných prací a rozsah pracovní doby sjednal konkrétně, např. „80 hodin měsíčně“ nebo „20 hodin týdně“, i když zaměstnancům přiděloval práci příležitostně a některým z nich ji nepřiděloval i po dobu několika měsíců;
- v dohodách o provedení práce uzavřených v roce 2001 s členy orgánů Legislativní rady vlády sjednal, že jim za řádně vykonanou a odevzdanou práci odpovídající dohodnutým podmínkám vyplatí odměnu „max. 500,- Kč/hod.“, případně vyšší hodinovou odměnu, ale vždy uvozenou slovem „max.“, bez uvedení pevné částky, která by jim při splnění dohodnuté práce náležela.

Ustanovení § 233 odst. 2 písm. c) zákoníku práce mj. stanoví:

*„Na základě uzavřených dohod jsou zaměstnavatelé povinni zejména ...
c) přiměřeně kontrolovat řádný výkon práce, ...“*

Úřad vlády dostatečně nezabezpečil dodržování uvedeného ustanovení, neboť u dohod o pracovní činnosti v návrhu odměn není uveden ani stručný přehled skutečně vykonaných prací, takže o tom, jaké práce zaměstnanci vykonali, mají přehled pouze zaměstnanci, kteří odměnu navrhovali. Vnitřní předpisy Úřadu vlády se vykazováním vykonané práce nezabývají, pracovní řády upravují pouze proces uzavírání dohod a vedení evidence docházky zaměstnanců pracujících v Úřadu vlády na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Vzhledem k organizačním a personálním změnám je pak zpětně často velmi obtížné doložit, jaké práce byly na základě konkrétní dohody prováděny a zda odpovídaly pracím v dohodě sjednaným, a tedy i to, zda byly prostředky vyplacené na základě těchto dohod vynaloženy v souladu se skutečným věcným plněním.

c) Zadávání veřejných zakázek

Úřad vlády nedodržel zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, a to:

- v ustanoveních § 2c odst. 2 písm. b), písm. c) a § 2e tím, že nevyločil z účasti v dalším jednání o veřejných zakázkách dva uchazeče, kteří neprokázali zákonem stanovené kvalifikační předpoklady;
- tím, že zaslal v roce 2000 dvě výzvy zájemcům o veřejnou zakázku ve smyslu ustanovení § 49 odst. 1 zákona tak, aby v celkovém objemu nepřesáhly budoucí peněžitý závazek ze smlouvy stanovený ve výši 5 000 tis. Kč (bez daně z přidané hodnoty). Tím došlo k rozdělení akce na dvě samostatné zakázky, které následným splněním díla vytvořily samostatný systém místního rozhlasu včetně realizovaných kabelových tras;
- v ustanovení § 49 odst. 9 tím, že z hodnocení nabídek nevyločil uchazeče, kteří nesplnili podmínky výzvy zadavatele, např. u výzvy více zájemcům o veřejnou zakázku na „Rekonstrukci ploché dvouplášťové střechy provozní budovy“ hodnotil dvě firmy, přestože nepředložily odhad údržbových – provozních nákladů na „zelenou střechu“ a nedoložily rozpis položkových cen materiálů a prací. Rovněž nedodržel kritéria pro výběr účastníků;
- v ustanovení § 49 odst. 10 a odst. 11 tím, že u dodávky unixového serveru písemně nezdůvodnil výběr nejvhodnější nabídky, přestože vybral uchazeče, který se umístil až na druhém místě;
- v ustanovení § 64a odst. 1 tím, že nezaslal „Evidenční listy veřejných zakázek“ u smluv uzavřených na základě výzvy orgánu dohledu ve stanoveném termínu ve čtyřech kontrolou dotčených případech;
- v ustanovení § 64a odst. 3 tím, že ve čtyřech kontrolou dotčených případech neodeslal orgánu dohledu „Evidenční listy veřejných zakázek“ vyplněné podle skutečnosti a neuveřejnil skutečnou cenu veřejných zakázek na centrální adrese;
- v ustanovení § 50 odst. 1 písm. a) tím, že na základě výzvy jednomu zájemci neuzavřel nové smlouvy, ale pouze 2 dodatky k dříve uzavřené smlouvě, kde řešil provedení víceprací. Dále doklady nedoložil havarijní stav objektu v Karlových Varech, ul. Petra Velikého 2, pro stavební řízení a neprokázal splnění podmínek zvoleného způsobu nového zadání veřejné zakázky. Provedením dalších víceprací cena zakázky dosáhla výše 7 229 tis. Kč (vč. daně z přidané hodnoty), tj. navýšení ceny o 6 275 tis. Kč;
- tím, že v některých případech nevěnoval dostatečnou pozornost zpracování dokladů, např. v „Protokolu o otvírání obálek s nabídkami“ bylo chybně uvedeno datum vypsání výběrového řízení, číslo jednacích výzvy a chybná citace uváděného znění zákona.

Dále bylo zjištěno, že Úřad vlády bez prodloužení lhůty k dokončení stavby „Oprava a rekonstrukce barokního bastionu č. 19“ pokračoval v roce 2001 ve stavebních pracích, přestože termín pro jejich dokončení byl stanoven k 31. 12. 2000. O další prodloužení stavby požádal až v roce 2002. V průběhu roku 2001 prováděl stavební práce bez stavebního povolení.

d) Účetnictví

Ustanovení § 4 odst. 2 a § 7 odst. 1 až 4 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, mj. stanoví:

„Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtové osnovy a postupy účtování ...“

„(1) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.

(2) Účetnictví účetní jednotky je úplně, jestliže účetní jednotka zaúčtovala všechny účetní případy týkající se účetního období.

(3) Účetnictví účetní jednotky je vedeno průkazným způsobem, jestliže účetní jednotka účetní případy a účetní zápisy o nich doložila nebo prokázala předepsaným způsobem...

(4) Účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka s přihlédnutím ke všem okolnostem účetního případu neporušila povinnosti uložené jí tímto zákonem.“

Úřad vlády nerespektoval uvedená ustanovení tím, že

- neprokázal oprávněnost výše výdajů uhrazených z rozpočtu roku 2000 ve výši 789 tis. Kč a v roce 2001 ve výši 484 tis. Kč za služby, a to např.:
 - u proplacených faktur nebyly přiloženy písemnosti prokazující skutečné výdaje vztahující se k uvolněným rozpočtovým prostředkům ve výši 170 tis. Kč na podporu světového romského festivalu KHAMORO v roce 2000;
 - u proplacených dokladů nebyly přiloženy písemnosti prokazující skutečné výdaje vztahující se k uvolněným rozpočtovým prostředkům ve výši 92 tis. Kč vynaloženým na uspořádání konference „Dosavadní činnost Meziřezortní komise, současný stav a její výhledy“ v roce 2000;
 - předloženými písemnostmi za nákup 150 ks knihy STREET DRUGS (Drogy v ulicích) v roce 2000 ve výši 39 tis. Kč neprokázal, zda byly v dodavateli fakturovaném rozsahu skutečně převzaty;
 - při úhradě paušálních odměn za poskytování právní pomoci v roce 2000 ve výši 488 tis. Kč a v roce 2001 ve výši 484 tis. Kč, když nebyly předloženy písemnosti o rozsahu a formě poskytnutých služeb nebo ze specifikace prací nevyplývalo věcné plnění;
- v roce 2000 nesprávně účtoval o poskytnutých provozních zálohách, a to o některých jako o úhradách závazku dodatelům a o některých jako o nákladech. Tento postup měl negativní vliv na správnost vedení účetnictví;
- v průběhu roku 2001 v řadě případů neúčtoval o závazcích vůči dodatelům v okamžiku jejich vzniku;
- v kontrolovaném období nevedl analytickou evidenci pro položky „Věcné dary“, „Léky a zdravotnický materiál“;
- některé nakupované zásoby v kontrolovaném období účtoval při pořízení přímo do spotřeby, ačkoliv používal způsob A účtování zásob, a nevydal ani vnitřní předpis, který by určoval druhy zásob účtované přímo do spotřeby. Analytickou evidenci potravin vedl v některých případech způsobem, který neumožňoval jejich dostatečné rozlišení (určení);
- stavu a pohybech nakupovaného zboží neúčtoval na účtech určených postupy účtování pro tento účel;
- nezahrnul do drobného dlouhodobého majetku zařízení zakoupené po skončení nájemní smlouvy a neúčtoval o vzniklé pohledávce;
- v kontrolovaném období neevidoval v plné výši částky určené k refundaci od Ministerstva zahraničních věcí jako pohledávky a příjmy zatřídil na nesprávnou položku rozpočtové skladby;
- nevedl odděleně náklady a výnosy závodního stravování. Výdaje na nákup surovin pro závodní stravování byly v účetnictví vedeny společně s výdaji na suroviny určené pro zabezpečení dalších stravovacích služeb. Evidovány byly v položce „Potraviny“, ačkoliv tato položka není určena pro nákup potravin pro závodní stravování. Účet pro příjmy a výdaje závodního stravování nebyl zřízen;
- celkovou výši poskytnutých služeb v účetnictví věrně nezobrazil, protože při účtování příjmů a výdajů v případě polygrafických a stravovacích služeb neúčtoval o příjmech a výdajích;
- neprokázal správnost odměňování u 15 bývalých zaměstnanců (tj. 20 % z kontrolovaných zaměstnanců), neboť nearchivoval doklady prokazující správnost odměňování.

IV. Hospodaření s majetkem

1. Inventarizace

Ustanovení § 29 odst. 1 a 3 zákona č. 563/1991 Sb. mj. stanoví:

„Účetní jednotky inventarizací ověřují ke dni řádné a mimořádné účetní závěrky, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnosti.“

„Umožňuje-li to povaha hmotného majetku kromě zásob a peněžních prostředků v hotovosti, mohou účetní jednotky provést inventarizaci v delší lhůtě, která však nesmí překročit dva roky.“

Ustanovení § 30 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb. mj. stanoví:

„Fyzickou inventuru hmotného majetku, kterou nelze provést ke dni účetní závěrky, lze provádět v průběhu posledních tří měsíců účetního období, popřípadě v prvním měsíci následujícího účetního období ...“

Úřad vlády ustanovení porušil tím, že fyzickou inventuru ke dni řádné účetní závěrky provedl jen u části majetku, a tak neověřil ani v roce 2000, ani v roce 2001, zda stav majetku a závazků v účetnictví odpovídá skutečnému stavu majetku.

2. Hospodaření s byty

Úřad vlády od roku 1993 na základě Smlouvy o výpůjčce převzal k bezplatnému užívání 49 bytových jednotek určených k uspokojování bytových potřeb členů vlády, soudců Vrchního soudu v Praze a Krajského soudu v Praze. V letech 2000 a 2001 bylo z celkového počtu bytů užíváno osobami v souladu se Smlouvou o výpůjčce sedm bytů (šest soudců, jeden ministr). Zbývající byty byly zapůjčeny v rozporu s uzavřenou Smlouvou o výpůjčce zaměstnancům jiných orgánů.

Od září 1995 upravuje nároky „ústavních činitelů“ na poskytování bytu nebo ubytování zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců.

Veškeré agendy spojené s užíváním zapůjčených a zaměstnancům i jiných resortů přidělených 49 bytových jednotek zabezpečoval do doby kontroly Úřad vlády přesto, že se nejednalo o úkoly spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti vlády a jejích orgánů ve smyslu ustanovení § 28 odst. 2 zákona č. 2/1969 Sb.

Správu bytových jednotek zabezpečovala pro Úřad vlády obchodní společnost na základě smlouvy o pracích a výkonech spojených se správou nemovitostí. Tato společnost zřídila v souladu s ustanovením předmětné smlouvy samostatný účet u Union banky, na který byly přijímány veškeré platby vztahující se ke správě předmětné nemovitosti. V roce 2000 byla část zisku ze správy nemovitostí ve výši 2 200 tis. Kč připsána na bankovní účet Úřadu vlády a tato částka byla převedena na příjmový účet. K 31. 12. 2002 činil nepřevedený zůstatek na samostatném účtu obchodní společnosti 3 797 tis. Kč.

V. Vyhodnocení

V roce 2000 došlo vlivem rozpočtových opatření k navýšení rozpočtovaných částek, ale jejich skutečné čerpání pak nedosáhlo ani výše původně schváleného rozpočtu. Částky uvedené v žádostech o provedení rozpočtových opatření byly nadhodnocovány.

Úřad vlády nepostupoval nejhospodárnějším způsobem a nepoužíval rozpočtové prostředky pouze ke krytí nezbytných potřeb a pro účely, na něž byly určeny, a to v roce 2000 nejméně ve výši 3 680 tis. Kč a v roce 2001 nejméně ve výši 3 430 tis. Kč. V některých případech nedodržoval předpisy pro odměňování zaměstnanců a některá ustanovení zákoníku práce vztahující se k odměňování.

Úřad vlády nedodržoval při zadávání veřejných zakázek v některých případech zákonem stanovené povinnosti, např. rozdělením jedné akce na více zakázek obcházel zákon o zadávání veřejných zakázek.

Úřad vlády nevedl účetnictví tak, aby bylo úplné, průkazné a správné. Při provádění inventarizací ověřoval fyzickou inventurou jen stav části svého majetku, neúčtoval o hospodářské činnosti, kterou prováděl bez opory v právních předpisech.

Byty, které Úřad vlády převzal a které byly smluvně určeny k uspokojování bytových potřeb členů vlády, soudců Vrchního a Krajského soudu v Praze, používal v převážné

míře k uspokojování bytových potřeb zaměstnanců ministerstev a dalších ústředních orgánů. Správu těchto bytů svěřil obchodní společnosti, přičemž nezabezpečil pravidelné převádění příjmů z nájemného na svůj příjmový účet ani zachycení této agendy ve svém účetnictví.